ŞTEFAN FLORESCU

DOMNUL PAMFIL ŞEICARU

BUCUREŞTI
LA TOATE LIBRĂRIILE

D O M N U L
PAMFIL ȘEICARU

De acelaş autor:

L'AFFAIRE CAROL

(Serpentié. Paris)

In pregătire:

«OAMENII NOI»

ȘTEFAN FLORESCU

DOMNUL PAMFIL ȘEICARU

DEPOZITUL GENERAL: LA AUTOR
57, CALEA VICTORIEI BUCUREȘTI

EDIŢIA DE FAŢA A FOST TRASA IN CINCIZECI
DE EXEMPLARE, PE HARTIE VELINĂ, NUMEROTATE,
DELA 1—50 NEPUSE IN COMERŢ.

Graba cu care opusculul de față a fost imprimat a prilejuit o seamă de erori de tipar.

Prezentăm cititorilor noștri cuvenitele scuze și îi rugăm să rectifice ei înșiși în textul acestei broșuri, greșelile semnalate în errata de mai jos:

ERRATA

La pag.	Rândul	In loc de	Se va ceti
10	7	*In timpul...*	*In timp...*
15	1 (nota 1)	*feldweber*	*feldwebel*
17	4 („ 2)	*...actulul*	*actualul*
18	9 („ 2)	*să o obptem=pereze...*	*să obptempe=reze...*
18	12 („ 2)	*ușierulu*	*ușierului*
19	7	*numeroase su=plici*	*numeroasele suplici*
19	20	*cauză*	*cauza*
21	11	*....numai de a auzi*	*nu numai de a auzi*
23	3	*„Program nu aveam..."*	*„Program nu avem..."*
25	7	*fundumental*	*fundament*
26	4	*contrari*	*contrarii*
28	10	*broscă*	*broască*
28	13	*culbărit poti=cleala*	*cuibărit potic=neala*
28	15	*Doctor Lupu*	*Doctorul Lupu*
29	5	*celebrale*	*cerebrale*
31	2	*alți*	*alții*

La pag.	Rândul	In loc de	Se va ceti
32	17	*zdobit*	*zdrobit*
34	14 (notă)	*sufletul*	*suflul*
34	1 "	*abominală*	*abominabilă*
35	17	*nici*	*nici o*
35	18	*holocastrul*	*holocastru*
36	12	*patrotice*	*patriotice*
37	12	*apostroafă*	*apostrofă*
38	1	*a=fi*	*afi*
40	16	*det*	*de*
42	4	*domnului*	*Domnului*
43	3 (nota)	*cărora îi arătà*	*cărora îl arătà*
44	7	*a tradiției*	*al tradiției*
44	2 (nota)	*dădu=se*	*dăduse*
45	9	*dancigul și baea*	*dancingul și baia*
51	6	*nu i=o permiteà*	*nu=i permiteà*
51	18	*geniului*	*genului*
52	4	*geniul*	*genul*
52	9	*în acești doi gazetarii*	*între acești doi gazetari*

53 4, 5, 6 se vor ceti astfel ; *să le poată substitui ; arșicile, smeul și sacalele. Din această cauză proza acestuia este înainte de toate originală.*

La pag.	Rândul	In loc de	Se va ceti
53	13	*le precizează*	*îl precizează*
54	9	*adiacentele*	adiacente
58	5	*nemerit*	*nimerit*
59	8	*unanimitatea*	*imunitatea*
76	8	*Apropriatul*	*Apropiatul*

Câteva date biografice

Ceeace loveşte în înfăţişarea d-lui Pamfil Şeicaru, deputat şi directorul ziarului *Curentul*, este o frumuseţe virilă şi plină de nobleţe.

Sprijinind, pe picioare puternice, un corp bine legat, statura lui se complectează armonios printr'un gât scurt dar viguros, pe care se leagănă cu graţie, un cap impozant. Un *teint* oacheş dă chipului său, un farmec neîntrecut, căruia privirea lui puţin încrucişată, îi adaugă o notă aristocratică de inedit. Păr mult, negru şi creţ, ornează artistic, punctul culminant al persoanei sale: capul.

Fizicul seducător al gazetarului-deputat, exteriorizează un suflet rar, unde curajul şi dezinteresarea se pitesc timide, după modestie şi discreţie.

Celebrul gazetar s'a născut în România, înainte de războiul mondial. Această ultimă dată învederează cât de reuşită este persoana gazetarului-director, ca orice produs fabricat înainte de sângerosul cataclism.

Copilăria talentatului ziarist, s'a scurs în chip liniştit, în respect de tradiţie şi în spirit sportiv. Ea s'a consumat în aer liber şi curat: pe maidane. Soarele, care — încet, încet — îi făurea chipul lui de abanos, a fost prietenul de copilărie al d-lui Pamfil Şeicaru. Sub razele lui binefăcătoare, micuţul Pamfil a mânuit arşicele cu dibăcie, a înălţat smeul cu ştiinţă, a prins sticleţii cu pasiune şi cu clei.

Sufletul sensibil şi îndrăgostit de tradiţii al vigurosului gazetar, se posomorăşte azi, văzând cum dispar, rând pe rând, toate aceste frumoase jocuri de odinioară, dimpreună cu vestita plesanterie naţională, care consista în a scoate pe furiş dopul la sacalele pline. Dragul copilaş Pamfil, după ce isbutea această spirituală ispravă, era neîntrecut în bărbăţia cu care primea — de la oarecare distanţă — dojana trivială a sacagiului furios, de a vedea scurgându-i-se de pomană lichidul său cristalin şi proaspăt.

Copilul Pamfil fiind foarte precoce şi învăţământul primar obligatoriu, de la frageda vârstă de 7 ani şi jumătate, începe el învăţătura abecedarului şi a artimeticei. Studiosul copil sfârşeşte cele patru clase primare, sub supravegherea directă şi competinte, a uneia din bunicele sale analfabete. De aceşti singuri,

dar lungi ani de studii, eruditul ziarist-deputat păstrează o excelentă amintire, umbrită numai de o restricţiune, care revolta sufletul său, de atunci îndrăgostit de libertate: obligaţia de a merge încălţat la şcoală.

In timpul ce profesori savanţi — unul dintre ei chiar preotul cartierului — îi arătau cu secretul ştiinţelor, frumuseţea literelor şi nobleţea artelor, educatori benevoli dar pricepuţi, pregăteau sufletul micuţului copil.

Tatăl drăgălaşului Pamfil, funcţionar subaltern, dar foarte întreprinzător, avea în chip aprig cultul iniţiativei, practicând-o chiar în domenii, care i-au adus oarecare desiluzii.

Intr'adevăr statul de serviciu, la adţia C. F. R. al tatălui d-lui Pamfil Seicaru, al cărui nume este Ştefan Po-

pescu, menţionează la data de 10 Oct. 912 acest fapt de minimă importanţă :

„Dat afară pentru delapidare”.

Se pare că inimosul funcţionar, a suferit această măsură de rigoare, mai mult din pricina modicităţii sumelor volatizate şi care îi ridicau orice scuză, în faţa administraţiei C. F. R., deprinsă a vedea în mare. Intreprindul funcţionar s’a apărat însă de acest grav cap de acuzare, probând, alb pe negru, că nu a fost în posibilitatea lui, să ia mai mult. Comisia de judecată nu a voit să ţină seamă de această leală justificare. Totuşi la 1 Aprilie 1913 d. Ştefan Popescu este reîntregrat, însă fără avansare.

La un an după reîntregarea sa, tatăl d-lui Pamfil Şeicaru, are legitima idee să fure din nou; evident însă o sumă mai importantă, care adăogată la prima, credea el că-l pune la adăpost de orice şi

cană. Ori paradox periculos, de data aceasta administraţia C. F. R., îl redă afară pentru futilul motiv de recidivă.

Sigur de fericitele aptitudini ereditare ale micuţului Pamfil, d. Ştefan Popescu lăsă copilului său, libertatea să-şi aleagă după voe şi sistemul de educaţie şi educatorii.

Increderea pusă în discernământul precocelui copil nu fu deşartă. La câţiva paşi de casa părintească un becher bogat dispunea de un numeros personal domestic. Insinuant dar demn, începe perspicacele copil Pamfil prin a da ziua bună, întâi femeii din casă, o fată tânără şi frumoasă, apoi feciorului. Cu răbdare şi diplomaţie pătrunde el chiar în bucătăria bogatului vecin, unde făcu cunoştinţă cu bucătăreasa şi bărbatul ei, vizitiul aceluiaş stăpân. Inteligenţa sa vie, înjurăturile lui spirituale, captivează repede acest personal puţin ocupat.

Vizitiul, bărbatul bucătăresei, un bătrân respectabil și cu favoriți, veteran de la 1877, animat de o dragoste părintească, deprinde pe micuțul vecin, cu practici folositoare și de lume. Dela acest venerabil conducător de cai deține actualul director al ziarului *Curentul* dexteritatea de a șterge nasul, apăsând sistematic cu degetul cel mare pe nara dreaptă, apoi cu indexul pe nara stângă; deasemenea voluptatea cu care gazetarul deputat stârcește cu pingeaua, saliva pe podeaua Camerei, desinvoltura cu care își arată omușorul când cască, sunt tot influențe ale contactului său de odinioară.

Micuțul Pamfil iubea mult pe fecior. Influența acestuia asupra sa este însă minimă: obiceiul de a scuipa printre dinți și cât mai departe. Cam ștrengar, feciorul își ocupa mai toată vremea cu

dragostea ilegală a femeii din casă. Drăgălaşul şi precocele vecin nu puse mult timp ca să descopere imoralitatea în care viţioasa femeie din casă, târa pe virilul fecior. De atunci, concepe el contra păcatului de carne acea revoltă sfântă, pe care mai târziu o revarsă în pagini magistrale şi rezervă el femeii din casă un dispreţ suveran, pe care nici curiozitatea sa instinctivă nu poate să i-l şteargă.

O ură egală animează pe copilul Pam fil contra menajerei vecinului, „madama" cum o numeau prietenii lui subordonaţi. Regulat menajera gonea din bucătărie pe discretul vecin. Şi ce scandal făcea? Ce brutală era când prindea bucătăreasa dând drăgălaşului copil, o clătită sau o cheoftea prăjită pe un colţ de pâine. Imaginea acestei menajere fără inimă, însă mai mare peste patru slugi, rămâne în mintea micuţului Pamfil sim-

bolul lumei bune, contra căreia germe în mândru copil, dela acea tânără vârstă, un dispreţ total şi o ură explicabilă.

Toate au un sfârşit: adolescenţa ca şi copilăria.

In 1915 d. Pamfil Şeicaru are vârsta când trebue să înveţe meşteşugul armelor. Ca şi bătrânul său prieten viziţiul, *ferfender* (1) în răsboiul dela 77, el se angajează în dorobanţi.

Măcelul mondial surprinde sub arme pe actualul deputat-gazetar.

Demobilizat în 1918, tânărul Pamfil Şeicaru are 24 de ani şi nici o meserie. Studiile sale complecte însă insuficiente ca să-i confere o diplomă căutată, îl hotă-

---

1) *Ferfender* dela cuvântul nemţesc *feldwebel*, grad ostăşesc, pe vremea răsboiului neatârnării, dispărut azi şi corespunzător cu fruntaş.

răsc să îmbrăţişeze cariera gazetărească, unde diploma — ca şi caracterul de altfel — fără să fie interzisă, nu este însă indispensabilă.

O chestiune capitală se impunea, cu aceastǎ ocazie, d-lui Pamfil Şeicaru pentru a fi soluţionată: semnătura. Numele lui Popescu, moştenit dela tatăl său, fără îndoială nu era sortit să facă o impresie auditivă fericită, cititorilor săi, viitori şi siguri. Cum pe de altă parte onestul funcţionar Ştefan Popescu, îngreuiase acest nume răspândit cu iniţiativele sale repetate la administraţia C. F. R., debutantul gazetar preschimbă numele său adevărat în „Şeicaru", ceiace îndepărta, dintr'odată cele două inconveniente. Semnând „Pamfil Şeicaru", articolele sale căpătau o strălucire genială, iar tatăl său devenea, nu numai cinstit, dar

chiar incoruptibil, pentru perfectul motiv că nu exista. (2).

Debutul în gazetărie a actualului director al *Curentul*-ui, este dificil ca al ori cărui om fără relaţii. Intr'adevăr protectorii lui de pe vremuri vizitiul, bucătăreasa, şi feciorul se risipiseră după răsboiu, fără să lase nici o urmă. Din spre partea „madamei" mândru debutant nu

---

2) Nu trebue văzut în schimbarea numelui său o alterare a sentimentelor filiale ale integrului ziarist. Mai târziu când persoana sa merita menajamente şi chiar favoruri, actulul deputat-gazetar a făcut dovadă de nobleţa sentimentelor lui faţă de tatăl său, intervenind cu stăruinţă, deşi fără succes, pentru avansarea acesrula.

Eşecul, suferit în această împrejurare de intmosul ziarist este datorit inexplicabilei şi imprudentei încăpăţânări a ministrului de resort, d-l general Văleanu. Fiul gazetar a invocat pentru avansarea d-lui Ştefan Popescu titlul perfect valabil: „tatăl meu".

cercă nici un sprijin, fiind de altfel sigur de refuz. Incepu deci el meseria, pe care trebuia să o ilustreze puţin mai apoi, prin a prezentà, cu pălăria în mână, proza lui la diferite publicaţiuni.

Epoca unde talentul d-lui Pamfil Şeicaru găseşte ospitalitate cu intermitenţă şi vagabondează în tot ţinutul României

---

Cum ministrul de comunicaţii ezità, d-l Pamfil Şeicaru, fără vanitate, a adăogat: „dat afară de două ori pentru delapidare".

Ministrul, luând însă această justificată afirmaţie drept: o plezanterie îndrăsneaţă, a invitat pe curagiosul gazetar să părăsească de urgenţă cabinetul său. D-l Pamfil Şeicaru însă nu este dintre cei ce cunosc frica sau măcar timiditatea. In loc să o obptempereze la injoncţiunea ministerială, el începu cu convingeri să demonstreze valabilitatea titlurilor tatălui său. Numai apariţia uşierulu îl obligă să scurteze subit justa sa revendicare, cu intenţia fermă totuşi, de a o relua mai târziu.

Mari, nu durează din fericire decât câţiva ani, până la apariţia revistei săptămânale *Hiena*. Dela această epocă, gazetarul debutant păşeşte în adevăratul jurnalism. Proza sa continuă din *Hiena*, se împerechiază de aici în colo, cu proza petiţionară, din numeroase suplici, pe care tânărul ziarist le adresează la toate autorităţile unde sunt fonduri, de preferinţă la ministere şi bănci. In acest gen, talentul d-lui Pamfil Şeicaru se afirmă de la început prodigios. Nu prin stilul său de obicei uniform şi respectuos, dar prin pretextele invocate. Cel mai bun şi devenit deja istoric în ziarismul românesc este: „mi-a născut nevasta". Motiv odată justificat de o fericită realitate, căci între timp, ingeniosul gazetar se căsătorise şi căpătase un copil, repetat însă de el cu o perseverenţă, demnă de cauză pe care o susţinea: mensualitatea.

D. Pamfil Şeicaru puţin mai apoi, trece, redactor la cotidianul *Cuvântul*, pe care-l părăseşte, pentru a fonda în anul 1927, cu un concurs anonim dar important, ziarul *Curentul*, a cărei direcţie şi-o asumă. Cu acest eveniment visul său, îndelung mângâiat, de a avea numele înscris pe manşeta unui ziar şi uşi capitonate (3) la cabinetul său de lucru, devine însfârşit o realitate.

---

3) Uşile capitonate dela cabinetul d-lui Pamfil Şeicaru pricinueşte un veşnic amuzament vizitatorilor săi.

Din nevoie de discreţie, uşa cabinetelor de lucru ale dregătorilor înalţi, este dublată, în exterior, de o altă uşe capitonată. D-l Pamfil Şeicaru, în epoca când adresà suplici la autorităţi, se calmà de monotonia antecamerelor, privind aceste uşi capitonate, pe unde intrà sărac şi eşea cu o rezoluţie. In mintea sa, aceste uşi fatidice s'au asociat cu ideea de demnitate, de atotputernicie. Plin de speranţe întemeiate

Cu schimbarea de guvern din Noembrie 1928, dictonul „ziarismul conduce la orice, cu condiţia să-l părăseşti”, se verifică încodată, însă numai în parte: d. Pamfil Şeicaru devine deputat, fără însă să abandoneze profesiunea, căreia îi dăduse atâta strălucire.

în destinul său ales, şi-a făgăduit şi el să-şi pună acest blazon al autorităţii, imediat ce împrejurările îi vor permite. Ajuns director al *Curentul*-ui, credincios promisiei făcute sie-însuşi, abia închirat localul din 9 B-dul Elisabeta, dădu el ordin unui dulgher să-i facă uşe capitonată la cabinetul directorial. Cum distinsul gazetar, nu prinsese însă rolul de discreţie a acestor uşi, porunci el în acelaş timp, să scoată pe cea existentă. Dulgherul, care probabil nu cunoştea acest sistem complicat de uşi, făcu uşa capitonată poruncită şi defectuos, cele două canaturi lăsând între ele, chiar când sunt închise, un spaţiu liber, care permite numai de a auzi tot ce se vorbeşte în cabinetul d-lui Pamfil Şeicaru, dar chiar de a vedeà.

Viaţa celebrului gazetar-deputat nu sfârşeşte cu aceste rânduri. Impăcat cu sine însuşi de sacrificiile risipite în slujba semenilor săi, adăpostit de nevoia zilei de mâine, de economii misterioase dar respectabile, dezinteresatul ziarist va lumina încă, cu scânteia minţei sale, blândul nostru popor.

Ideologia şeicărească

Nobilul gazetar-deputat nu aserveşte pornirile sale generoase la disciplina unui program. *„Program nu aveam căci suntem tineri"*, a scris el, fondând *Curentul*. Fără îndoială la vârsta sa un program — afară poate de cel al cursurilor serale — este prematur.

Idealurile politice, sociale, morale, în serviciul cărora generosul gazetar a pus prodigiosul său talent, îngăduie totuşi cercetătorului să prindă caracterul general al ideologiei şeicăreşti şi să degajeze câteva principii fundamentale.

De un realism înţelept ideea nu interesează pe d. Pamfil Şeicaru pentru ea însaşi, ci pentru beneficiul ce se poate trage din ea.

Un principiu domină în ordinea morală actele şi gândirile sale: cinstea. Susceptibil de această virtute printr'o ereditate norocoasă, directorul ziarului *Curentul* o practică cu îndemânarea ori cărei alte profesiuni onorabile şi care raportă. Când împrejurările îl împiedică să o aplice, el nu renunţă să o propovăduiască. Cinstea este pentru el o invenţie, mai presus de ori care alta şi trebue respectată chiar în venalitate.

In ordinea socială două noţiuni reţin puternic, spiritul de elită al deputatului-gazetar: religia şi proprietatea. Imbibat de credinţă în Dumnezeu, cercând pe toate căile mântuirea sufletului, renun-

ţând chiar la răsplata din ceruri şi mulţumindu-se numai cu plata pe pământ, d. Pamfil Şeicaru este convins de utilitatea socială a religiei şi mai ales de complezenţele generoase ale ecleziaştilor români, înfricoşaţi de atacurile de presă.

Proprietatea, fundamental sfânt al societăţii civilizate, impune celebrului gazetar respect şi evident tentaţie. Anumite titluri de proprietate iau, în ochii lui, chiar aspectul unui patriotism înalt: terenurile petrolifere.

In România nu este nici nou, nici rău văzut să fii naţionalist. Naţionalismul prezintă în ţara noastră, chiar un aspect acut şi exclusiv: tot ce se face bun, dar mai ales rău, îşi are izvorul într'un sincer naţionalism. Românul nu este naţionalist, ci numai naţionalist. Totuşi trebue binecuvântată regula, care a vroit ca

d. Pamfil Şeicaru să fie naţionalist. Insăşi soarta României ar fi fost compromisă, dacă curagiosul său temperament, s'ar fi înhămat la idealuri contrarı.

Opera lui gazetărească

D. Pamfil Şeicaru are deosebitul merit de a fi înţeles setea de justiţie şi libertate a blândului popor românesc, precum şi necesitatea unui curaj în serviciul lui. Regimul politic din România, de după răsboiu, până la actuala cârmuire naţional-ţărănistă, care s'a angajat să transporte raiul în ţara noastră, trebuia zdrobit cu furie, cu dinamită. Cum această operaţie nu era deloc prudentă, curagiosul gazetar, printr'un meşteşugit artificiu, dădu satisfacţie sufletului chinuit al acestei ţări, fără însă să expună curajul său, la rigorile Consiliilor de răsboi.

El înlocui dinamita cu noroiul şi regimul cu persoanele.

Din demna preocupare de a înfricoşà pe ticăloşi, el atacă cu brutalitate mai ales pe cei buni. Virtuţi, talente, muncă sunt rând pe rând batjocorite de pana lui prolixă. Metodic începe el cu capii.

D. Vintilă Brătianu, scrie el : *este jegos şi slut, cu barbă rară şi murdară, cu pielea umedă şi lipicioasă ca de broscă râioasă.*

In Generalul Averescu, ne asigură d. Pamfil Şeicaru, *că s'a culbărit poticleala perpetuă a ramolismentului fără leac.*

Doctor Lupu nu este, după celebrul gazetar, *decât un câine care goneşte mult cu faţa stacojie, parcă e văpsit cu sânge.*

Spirite de elită, competinţe recunoscute nu au nici un merit în sentinţele d-lui Pamfil Şeicaru.

D-l. Alexandru Lapedatu este după el,

incompetinţa perfectă. D. Emil Pangrati *Nene Rectum*, cum îl desemnează spiritualul gazetar, *este un tip întâlnit în casă cu iubire tarifată; dolofanul tuturor absenţelor celebrale şi tuturor prezenţelor rentabile; proxenet cultural al tuturor abdicărilor universitare.*

Dr. Angelescu *este o respingătoare nulitate*, scrie încă d. Pamfil Şeicaru. Şi pentru a fi amuzant adaugă această reuşită fantezie, *doctor în gheboşi, mare inventator în chirurgie al cutiei de păstrat săpunul şi al periei de curăţat unghiile*.

Talente reale dispar sub peniţa obiectivului gazetar.

Fostul ministru Guţă Tătărăscu nu are după el, *decât o dialectică sărăcăcioasă ce se pierde în noianul literaturi oratorice*. Victor Eftimiu, *dascălul geografiei sexuale, nu este decât un alviţar literar*.

Nimeni nu este cruţat de gazetarul-director.

Generalul Gogu Văleanu *este incapabil și tâlhar, prostia țeapănă cazonă.*

D. Teodor Cudalbu este *un bou cudalb de o prostie democratică.*

Toţi oamenii de însemnătate ai acestei ţări trec, rând pe rând, pe banca acuzaţii, în faţa celebrului ziarist (4).

Dintre toţi aceşti oameni politici, unul însă a fost urmărit cu pasiune de violenţele teribilului polemist: răposatul Al.

4) In dorinţă de a documenta concluziile noastre, reproducem mai jos după *Facla Românească* No. 1—33 an. III 1 Ian. 2 Sep. 1928, o serie de impertinenţe, culese din articolele lui Pamfil Şeicaru. Ne scuzăm faţă de cititorii noştri de neplăcuta obligaţie, la care ne constrânge tristul obiect al studiului de faţă.

D-l Octavian Goga: *şobolan rural îngrăşat de o bogată recoltă; ştrengar impertinent; scurt, îndesat ca un popândău. Parazit perpetuu al idealului naţional cu o continuă buricare a burţii gogoneţe; biată gânganie prinsă într'un ghemo-*

Constantinescu. Acesta totuşi nu fusese nici mai bun, nici mai rău de cât alţi; ci numai cu mult mai deştept. Această reală calitate îi asigurase în partidul său, un rol preponderant şi evident o avere în consecinţă. Fostul ministru liberal mai mult încă, nu a fost un ingrat: el a ştiut să răsplătească pe protejaţii lui, pentru devotamentul lor sincer, sau pentru cel delicat al soţiilor lor.

---

toc de flegmă, vierme care se tăvăleşte neputincios şi ridicol în praful drumului.

D-l C. Argetoianu: *mamoşul fuziunilor paradoxale; ţaţă îndemânatecă la orice operaţii de intermediară.*

D-l Al. Lapedatu: *transformă în neant tot ce atinge cu mâna sa legată prin blestem; incompetenţă patentă, norocos spre nenorocirea culturei româneşti, personaj nefast ca o cucuvae cocoţat pe tronul artelor româneşti.*

D-l Dinu Brătianu: *strop al întunericului,*

D-l Tancred Constantinescu: *târfa trotuarului*

Este însă în afară de orice discuţie, că omul politic liberal nu a avut niciodată cea mai mică generozitate faţă de d. Pamfil Şeicaru. Nu însă un meschin interes material a alimentat furia ata-

---

politic, simbolul neruşinării şperţare, marele maestru al samsarilor, haiţă feroce, turbată, stoalfă, vietate desgustătoare.

D-l C. Disescu: *bătrân cu aer zevzec.*

D-l C. Garofild: *chip de logofăt grec.*

D-l Vasile Sassu: *Bocitoare democratică.*

D-l Virgil Madgearu: *arţibur costeliv, paiaţă cu tărâţe în burtă. Practicant convins al maltusiansimului cu laba veşnic umedă şi cleioasă. O revoltă fierbinte de spermanţetă topită ţâşneşte din mâna sa elocintă. Scoboară asupra deputaţilor o atmosferă care irită nările. De aceta pauza se impune ca o necesitate pentru aerisirea incintei.*

D-l Al. Alimănişteanu: *cap belit, gambeta bâlbâelii, omidă umflată şi păroasă; bâlbâie şi face ochii mari ca un câine căruia un camion i-a zdobit şalele.*

curilor desinteresatului polemist, contra fostului ministru de Domenii. Al. Constantinescu pe când trăia, purta cu voie bună ca poreclă, numele unui râmător, care în chip curent nu disprețuește un residiu natural, analog prozei ziaristu-

D-l G. Cipăianu: *jumătate de ministru, omul abondenții păroase, pare o omidă neagră și păroasă; cel mai îndrăsneț nerușinat pe care l-a putut imagina cândva arta excrocheriei.*

D-l N. P. Ștefănescu: *gândac puturos de closet, mutră pocită, cum o fi? buhavă sau uscățivă? O fi sugerând imaginea libărcilor ce colcăe pe băligare?*

D-l Ionel Pilat: *muza prohodului liberal, se silește să șlefuiască băligarul dându-i rouă de imagini care cad inutile topindu-se în fermentația caldă a resturilor fecaline.*

Partidul Poporului: *partid de emanație posterioară.*

Majoritate Parlamentară: *scremătoare de rânjete, cu mâini votătoare și guri urlătoare.*

lui-deputat. Ori cu toată identitatea de produs, omul politic liberal a refuzat totdeauna să guste savuroasa producţie a celebrului polemist. Ireductibila încăpăţânare a fostului ministru, sortită să vatăme renumele produsului semnat „Pamfil Şeicaru", a stârnit indignarea furioasă a nobilului lui fabricant. Intr'o revoltă legitimă a pompat d. Pamfil Şeicaru nemai pomenita brutalitate cu care a atacat pe răposatul liberal, îngăduindu-şi chiar să scrie, în clipa când pe buzele albe ale lui Alex. Constantinescu se scurgea sufletul suprem:

Porcul şi-a dat grohăitul suprem, în braţele larg primitoare ale zeului întunericului (5).

---

5) Această abominală imprecaţiune este unica în univers. In orice ţară din lume, autorul ei ar fi fost lapidat; din fericire Românul este „blând".

Un om nici politic, nici public şi numai foarte tânăr, a avut de suferit de asemenea atacurile crâncene ale directorului *Curentul*-ui. O săptămână întreagă în drăzneţul gazetar, cercetând intimităţile dómestice ale d-lui Ghica, care avea vina să fie foarte bogat, a dat în vileag amănunte, care nu priveau decât pe tânărul bogătaş şi nu interesau pe nimeni.

Mobilul acestui atac, enigmatic pentru mulţi, se alimenta totuşi la cel mai cald patriotism. Intr'adevăr, după d. Pamfil Şeicaru, cel mai sigur mijloc, pentru a pune la adăpost de acapararea streină, patrimoniul naţional este posesiunea lui numai de către Români. Cum deputatul gazetar pe de altă parte, nu refuză nici ocazie ca să se dea în holocastrul pe altarul patriei, cu manevre pricepute şi pe credit, făcuse rost de un bogat perimetru petrolifer. Puţin mai târziu, după a-

cest sacrificiu, o afurisită scadenţă petroliferă îi comanda imperios să facă rost de bani. Atunci are el legitima idee de a-i căuta, acolo unde erau: la d. Ghica.

Pentru a constrânge pe acesta, la naţionalista lui preocupare, d. Pamfil Şeicaru socoti necesar furiosul său atac.

Soarta, de data asta îi fu crudă însă directorului *Curentul*-ui. Faptul cunoscut azi de toţi, îl reproducem aci pentrucă onorează pe celebrul polemist.

Absorbit de meditaţiunile sale patrotice, d. Pamfil Şeicaru aştepta cu încredere vizita tânărului capitalist.

Când d. Ghica se înfăţişează însă înaintea deputatului-gazetar, în loc să frece, după obiceiul casei, indexul cu degetul cel mare şi să ceară cifra, se puse— fără nici un fel de introducere — să verse, asupra plăcutului chip al demnului gazetar, un potop de palme. Inoportunul

vizitator punea în vinovatul lui exerciţiu atâta perseverenţă, metodă şi ştiinţă încât dădea impresie că nu are de gând să se oprească vreodată. (6) Numai oboseala l-a biruit însfârşit, obligându-l să înceteze contactul ritmic şi paralel cu obrajii înflăcăraţi ai d-lui Pamfil Şeicaru.

Atunci pentru a osândi incalificabila agresiune a cărui victimă fusese, directorul *Curentul*-ui, adresă d-lui Ghica această senină apostroafă:

---

6) Cele mai mici amănunte, care privesc pe D. Pamfil Şeicaru, capătă o valoare istorică. D. Ghica pretinde a fi aplicat directorul *Curentului*, 12 perechi de palme. Acesta din urmă, căruia nu i-am putut cere personal lămuriri, asupra acestui delicat subiect, a afirmat însă anturajul său, a nu fi primit decât 11 perechi, ceeace, fără îndoială, reprezintă şi expresia adevărului. Perechea de palme în litigiu, dacă ar

„Cred domnule că a-ţi terminat”.

Cum acesta însă avea aerul că nu a isprăvit exerciţiul început, ziaristul-deputat repezindu-se la el adaogă:

„Vă rog domnule Ghica să nu vă enervaţi; acest incident nu are nici o valoare şi vă asigur că nu va avea nici o urmare“.

Desarmat, agresorul bogătaş părăsi atunci, biuroul directorial.

Rămas singur, d. Pamfil Şeicaru, profitând de faptul că se afla în picioare, îşi umflă pieptul, îşi cabră torsul şi în a-

---

fi existat nu s'ar fi pierdut. Ea trebuieşte pusă deci pe socoteala tendinţei generale a pălmuitorilor, de a fixa numărul loviturilor la o duzină. Totdeodată nu trebue uitat că d-l Ghica a putut fi, în numărătoarea sa victima unei legitime emoţii, ceeace nu este cazul directorului *Curentu*-lui, care în această împrejurare a făcut dovadă de un sânge rece, egal spiritului său de sacrificiu.

ceastă ţinută marţială, lăsă să cadă această nobilă reflecţie :

„Cultul patriei are martirii lui şi în timp de pace”.

Faţă de problema dinastică, deputatul-gazetar ia dela început o atitudine netă. El se declară carlist în intimitatea sa sufletească, dar are înţelepciunea să nu se manifeste public niciodată, ceeace îl cruţă de severităţile lui Ion Brătianu, care nu o permitea nimănui.

In această chestiune vehementul polemist, aducea o soluţie personală, caracteristică prin curajul şi realismul ei.

„*Trebuie omorâtă Lupeasca*“, este leitmotivul pe care d. Pamfil Şeicaru îl repetă la urechea tuturor, până ajunge într'o bună zi şi în organul auditiv şi fatal al d-lui Duca, ministru de Interne la acea epocă.

Fără îndoială îndrăznețul polemist nu zicea: *voi omorî pe Lupeasca* (ceia ce de altfel nu-l angaja la nimic), căci el nu putea lua figură de criminal, ci: *trebuie omorâtă Lupeasca,* ceia ce era numai o chestiune de curagioasă doctrină. Totuşi ecoul şeicăresc avea ceva neobişnuit, în România, țara blânzilor. Intr'adevăr poporul nostru, blând din fire, cum se spune, nu a rezolvat niciodată problemele politice, cu revolverul sau stiletul. Soluția d-lui Pamfil Şeicaru îl ridica deci la rang deosebit, în special în ochii d-lui Duca, om politic care apreciază în chip particular curajul.

Ministrul det Interne curios, invită pe îndrăsnețul gazetar la un dejun, la Capşa sperând să capete amănunte folositoare, despre funebrele sale hotărâri.

In cadrul somptuos al vechiului restaurant, d. Pamfil Şeicaru protejat, con-

tra malițiozității d-lui Duca, de spiritul său viu, contra sosului de un şervet înodat la ceafă, începe, cu comenseanul ministerial, un duel aprig în chestia dinastică. Liberat de mai înainte de grija socotelii, în timp ce ministrul îl hărțuieşte de întrebări insiduoase sau de argumente serioase, celebrul polemist devorează cu repeziciune, întregul *menu* al renumitului restaurant.

Cu toată dibăcia sa ministrul Duca nu putu să scoață nimic de la invitatul său. „*Trebuie omorâtă Lupeasca*" este singurul şi ultimul cuvânt al acestuia, fără nici o altă explicație.

Mai târziu cu ocazia congresului interparlamentar, d. Pamfil Şeicaru pleacă la Paris. Acolo vizitează el pe ex-prinț, poate cu intenția să-i expună planul său politic. Cum însă fostul moştenitor îl pri meşte cu Lupeasca alături, celebrul ga-

zetar se pleacă şi sărută cu obişnuinţă mâna celei, al cărui destin îl avea în buzunarul lui (7).

Planurile domnului sunt inpenetrabile. Intors din turneul său dinastic, cum Lupeasca nu murise, se consolează d. Pamfil Şeicaru măcar cu naşterea ziarului

---

7) Cu ocazia aceleiaş călătorii celebrul gazetar, redactor la *Cuvântul* la acea epocă, a luat cunoştinţă şi de scrisoarea apocrifă a regelui Ferdinand. Mai târziu a scris el, cu privire la acest document, că dela început i-a recunoscut caracterul apocrif. Faptul la distanţă s'a deformat în amintirea lui. Domnul Pamfil Şeicaru, ca toţi cei care au văzut acel document, l-a luat drept autentic.

„Şah-mat. Brătianu s'a curăţat", a exclamat el, cu elegantul său limbaj la vederea „scrisoarei" (Vezi *L'affaire Carol*. Ed. Serpentié, Paris, 1928).

O confidenţă a aventurierului Hugo Bacher confirmă afirmaţia noastră, dând în acelaş timp o idee despre sfinţenia, cu care gazetarul-deputat îşi ţine angajamentele.

Curentul. Din acest moment carlismul d-lui Pamfil Şeicaru se diluează treptat, treptat, sfârşind în cel mai curat lealism faţă de Regele-copil.

D. Pamfil Şeicaru are o aversiune naturală contra anumitelor deprinderi ale

---

Pentru a nu compromite, prin origina lui, autenticitatea documentului, Hugo Bacher obliga pe privilegiaţii, cărora îi arăta, să nu divulge că el este deţinătorul.

„Domnule Madgearu, a spus el actualului ministru de comerţ, dă-mi cuvântul d-tale de onoare că nu ai să spui la nimeni, unde ai văzut ceia ce am să-ţi arăt".

Curios D. Madgearu, atunci deputat opoziţionist îşi dădu cuvântul de onoare, văzu documentul şi respectându-şi angajamentul nu spuse nici odată cine i l-a arătat.

Aventurierul ţinu mai târziu, acelaş limbaj, d-lui Manoilescu, carlist fervent, la acea epocă. Fostul subsecretar de Stat, prea tânăr însă, ca să se ambaraseze de convenienţe perimate, des-

zilelor de azi. Dancingul, instalaţia de bae (şi chiar peria de dinţi pretind unii), îl pun într'o furie fără margini. Celebrul polemist, deşi cavaler destoinic de polcă şi sârba în vals, nutreşte o vie animozitate contra dancingului, pentru spiritul său de profanare a tradiţiei. D. Pamfil Şeicaru, socotea barbar obiceiul oamenilor sănătoşi, de a bea, cu muzică şi dans, ceai în mijlocul zilei, dela 4—5, când

tâinui, de îndată ce fu arestat, că Hugo Bacher i-l arătase şi că îi dădu-se şi o copie.

D. Pamfil Şeicaru ca şi actualul ministru de comerţ a păstrat însă secretul cu privire la origina documentului.

La arestarea d-lui Manoilescu aventurierul Hugo Bacher a făcut această destăinuire:

„Dintre toţi trei, a zis el, sigur că va păstrà secretul am fost numai de Pamfil Şeicaru. Il cunosc de mult şi bine".

Apoi, a adăogat acest amănunt semnificativ:

„Lui de altfel' nu i-am cerut cuvântul de onoare; l-am pus însă să jure pe capul copilului".

tradiţia recomanda această băutură numai dimineaţa şi cu pâine. Deasemenea instalaţia de bae este, pentru deputatul-gazetar, un rafinament indecent. Baea nu se impune, după naţionalul gazetar, decât în timpul căldurilor; iar pentru a avea efect salutar ea trebue luată numai la picioare.

Cum dancigul şi baea reprezintă privilegiul trist al lumei bune, este natural ca directorul *Curentul*-ui să rezerve acesteia, un dispreţ total, pe care-l întreţine mai ales, amintirea menajerei bogatului său vecin, depe vremuri.

Descoperirea unor intoxicaţi de stupefiante în Bucureşti, îngădui d. Pamfil Şeicaru să dea o lecţie acestor viţioşi şi răi „lume bună". Fără îndoială deputatul-gazetar ştia că cocaina, morfina sau eroina nu se iau pe mămăligă. Deopotrivă ştia el, că obiceiul de a uza de

stupefiante este importat din apusul civilizat şi că nenorociţii, cari se intoxicaseră la Bucureşti, aparţineau în general lumei bune, fără însă ca lumea bună să se reducă la ei. Indrăsneţul polemist în dorinţa de a se răsbuna pe „lumea bună" cu ştiinţă o reduce el la puţinii rătăciţi intoxicaţi şi luând pretext din slăbiciunea lor, face să explodeze ura sa, timp îndelungat contenită.

Neglijând afacerea stupefiantelor în sinea ei, el se repede cu furie contra „lumei bune".

„*Există în capitală*, scrie el cu ironie, *o aşa zisă lume bună.*". Şi iată-l zugrăvindu-o cu penelul lui virgilian:

„*Slugarnici, lume de crai, de babe de încornoraţi, de peşti; respiră o atmosferă pestilenţioasă*".

Excluzând castitatea verbală ca o lipsă de talent continuă el:

„Toate masturbatele dansurilor frenetice, toate frecatele intimităţilor indecente, toţi peştii caselor de toleranţă, toate prostituatele, fără circumstanţa mizeriei, toţi junii pederaşti, tineri sportivi ai şezuturilor iritate toţi înfierbântaţii anusului, toţi narcişii sexului mutat la spate, toată exhibiţia de preacurvite s'a dedat la beţia rece a cocainei şi a diverselor stupefiante".

Două zeci şi cinci de ani mai târziu, „madama" vecinului său din copilărie, îşi lua pedeapsa meritată.

Obligat să atace probleme pe care incompetinţa sa perfectă i le interzice, el nu se recuză cu laşitate. El se amestecă de pildă cu temeritate în cristianism. Intrebat de un confrate ce este această doctrină, el o defineşte cu sinceritate şi realism:

„Nu ştiu dar raportă“.

El ştie şi a spus-o, că *„ziaristul este un confesor laic“* ceia ce este şi banal şi prea puţin; de aceia complectează el sfera ziarismului, făcând din gazetar un detectiv eclesiastic. El scotoceşte lăzile cu gunoi ale arhiereilor, cercetează alcovul episcopilor şi cu ce găseşte, improvizează adevăruri eterne.

Mitropolitul Pimen, după d. Pamfil Şeicaru, este cea mai cumplită calamitate pentru sfânta noastră Biserică; căci ne lămureşte celebrul gazetar, acest înalt eclesiastic *„are nasul borcănat ca un gogoşar împuţit”*.

Temei destul de puternic, pentru ca ereditul polemist să ceară Mitropolitului să-şi depună cârja. Nici mai mult nici mai puţin.

Lungile şi perseverentele sale sforţări în slujba semenilor săi, trebuia să aducă,

dezinteresatului ziarist, răsplata unei clientele credincioase. Cert, vehementul gazetar nu imprima nimic care ar fi putut vătăma regimul; totuşi, scria el. ceeace toţi tăceau din pudoare. Efectul fu acelaş. Toată clientela nemulţumiţilor, toţi cei ce caută un om, care să-i servească, în loc să se servească de ei, se raliară unicului său curaj.

Liceenii entuziasmaţi, în enervarea sexuală inerentă vârstei lor, de obscenităţile presărate în rândurile savurosului polemist. bonele, feciorii şi rarii sacagii, cari recunoşteau în ele un limbaj familiar, îngroaşă rândurile cititorilor protestatori. D. Pamfil Şeicaru devine un maestru al condeiului. Talentul lui căpătă chiar o consacrare oficioasă. Invitând la Sindicatul Presei (7 bis), pentru

7 bis) Dintr'un sentiment, pe care cititorii noştri îl vor ghici uşor, în datele biografice ale lui

a-l lăuda, pe d. Iorga, acesta la rândul său, cu incontestabila sa obiectivitate declară:

„D. Pamfil Şeicaru are talent".

Faptul este notoriu azi şi uşor explicabil.

Pus la adăpost contra ignoranţei de studiile sale strălucite, contra prostului gust de excelenta sa educaţie, d. Pamfil Şeicaru moşteneşte talentul de scriitor ca un apanaj familiar. Transmis de pana competinte a tatălui său, scriitor de vagoane pe vremuri, magnificul talent al gazetarului-deputat îşi are origina, în

---

Pamfil Şeicaru, am omis, într'adins, să spunem că a prezidat câtva timp Sindicatul Presei române, ceeace nu onorează meseria de ziarist, în ţara noastră.

Datori faţă de adevăr, înregistrăm, în nota de faţă, această dureroasă realitate.

aspiraţiunile literare ale uneia din bunicele sale.

Mama mare-a sa din „partea tati”, era chinuită de nobila dorinţă de a-şi aşterne pe hârtie, gânduri şi simţiri, ceeace imperfecţia instrucţiunii sale, nu i-o permitea câtuşi de puţin. Când micuţul Pamfil se pleca cu sârguinţă asupra abecedarului, un suspin de amărăciune sălta pieptul venerabilei bătrâne.

„Pamfilică, maică repeta dânsa cu melancolie, de ce nu ştiu şi eu să scriu cât tine?”.

Cercetător de mic, nepotul a întrebat odată pe simpatica bătrână, ce ar întreprinde dacă ar şti carte.

„Aş scrie scrisori anonime” a răspuns demna bunică, deja fixată asupra geniului literar care o atragea mai mult.

Polemica reprezintă fără îndoială, la d. Pamfil Şeicaru, o preferinţă congenitală.

Pe încredere din cele auzite la unul sau la altul, celebrul polemist acordă, francezului Leon Daudet, deosebitul merit de a scri cu un talent egal, în geniul lui preferat. Numai modestia lui şi faptul de a nu fi citit nici un rând al ziaristului-scriitor francez, permite o asemenea concluzie; altfel prea puţine sunt punctele de contact, în aceşti doi gazetarii. Evident tatăl lui Leon Daudet este tot scriitor; însă nu de vagoane, ci de capo d'opere pline de duioşie, care au înscris numele Alphonse Daudet în istoria literaturei franceze. Fără îndoeală gazetarul francez, ca şi d. Pamfil Şeicaru, se serveşte pentru a scri, de peniţă, hârtie şi cerneală; proza lui însă, se resimte de un păcat, pe care nu-l întâlnim în rândurile semnate de gazetarul-deputat român. Leon Daudet cunoaşte pe de rost clasici francezi şi citeşte pe antici,

cu facilitate, în original; în chip forţat, producţia sa literară este plină de o savoare compilată clasicilor, cărora d. Pam fil Şeicaru a avut norocul să le poată această cauză proza acestuia este înainte substitui: arşicele, smeul şi sacalele. Din de toate originală. D. Pamfil Şeicaru a amplificat chiar instrumentul naţional de exprimare, dând un rang literar la cuvinte, care nu au fost nici odată tipărite (8). El a scris şi singur întrebuinţează încă cuvintele *sperţar* şi *fudulie* al căror înţeles le precizează la nevoie, cu o abundenţă de adjective de înaltă poezie: *gogoneţ jegos, găunos, puturos, lăturos, flocos* şi *belit.*

8) Ne scuzăm, încă odată, cititorilor noştri de trista necesitate, care ne constrânge să reproducem o parte din trivialul vocabular al directorului ziarului *Curentul.*

Observator perspicace şi înclinat spre poezie, funcţiunile organismului uman — cele esenţiale în special — i-au înspirat termeni noui, care au stârnit delirul cititorilor: *târfă*, *ştoalfă*, *frecată*, *masturbată*, *ţaţă*, *nene*, *peşte*. Raportându-se la o altă discreţie fiziologică, el a adoptat în chip curent în proza sa: *rectum*, *anus* şi *şezut*, cu noţiunile adiacentele: *closet şi ţucal*, pe care cu eleganţa sa personală le umple într'o clipă de *flegmă*, *excremente* sau numai de *emanaţie posterioară*, (9).

Graţie acestui vocabular stilul său este „radical“ (10). Indrăgostit de această a-

9) Pamfil Şeicaru îşi face un merit din a spune acelaş lucru, cu un singur cuvânt şi cât mai des.

10) Directorul *Curentul*-ui, a cărui ignoranţă este înspăimântătoare, întrebuinţează cuvântul „radical“ în sensul semi-docţilor, de: ales, rar,

liură erudită, d. Pamfil Şeicaru sacrifică chiar înţelesul unei fraze, pentru a-i păstra aspectul „radical". El nu zice de pildă „*fără scuza mizerii*" ci „*fără circumstanţa mizerii*" ceeace evident n'are nici un înţeles, dar este „radical". De aceleaşi asipraţiuni radicale, pe care instrucţia sa i le facilitează, ţin deopotrivă aceste incoerenţe de un înalt stil: „*trotuar politic, neruşinare sperţară, mână elocintă, geografie sexuală, gambeta bâlbâelii, etc.*".

Ca orice artist celebrul gazetar jonglează cu dificultatea întrebuinţând înt'adins consonanţe perfecte (11) sau ple-

---

precis. De pildă fraza lui (*Curentul* 6 Iulie 1928): *rostogolind în fraze fără sens, radicale, bătrânul Pimen parodiază* etc.

11) *Vrăjitoare învrăjită, buricarea burţii* etc.

onasme „radicale”, într'un ritm savant (12).

Când nevoia de polemică obligă pe ziaristul-deputat să desemneze un adversar, el nu întrebuinţează condeiul banal al caricaturistului, ci înseşi elementele naturei. El găseşte în gângăniile universului comparaţiuni minunate, pentru a picta un adversar, pe care nici nu-şi dă dealtfel casna să-l vadă la faţă; ar fi şi inutil căci termenii săi: *păduche*, *vierme*, *gândac*, *liberci* se potrivesc totdeauna.

Domnul Pamfil Şeicaru are o rară îndemânare, să scoată cu vocabularul său — poate sărac dar trivial — efecte minunate. Când dispreţul său nu găseşte

12) *„Toţi junii pederaşti, toţi tinerii sportivi ai şezuturilor iritate, toţi înfierbântaţii anusului, toţi narciştii sexului mutat la spate“.*

satisfacţie în *ştoalfă, vierme, păduche, flegmă sau excrement*, el împreună cu metodă aceste auxiliare preţioase ale talentului său. El aşează viermele pe flegmă, păduchele pe excrement, şi oferă cititorilor săi aceste imagini strălucite: *un vierme într'un ghemotoc de flegmă*, sau: *un păduche pe muchia unui excrement*. Temperamentul său bogat îi îngădue chiar să aşeze apoi excrementul, pe muchia căruia a agăaţt păduchele, într'o găleată de lături (13), ceiace dă indignării sale accente de un lirism inaccesibil muritorilor de rând.

D. Pamfil Seicaru este de altfel un virtuos al ingeniozităţilor abjecte şi fără îndoială, că bogatele lui resurse,

---

13) Pamfil Şeicaru scria în *Curentul* despre Coriolanus Secundus: *un excrement într'o găleată cu lături.*

pentru a exprima dispreţul şi indignarea sa, sunt departe de a fi epuizate.

„Stilul este omul“ a zis Buffon; în cazul gazetarului-deputat, stilul este şi nemerit pentru a reda viaţa şi opera omului.

Activitatea sa parlamentară

Domnul Pamfil Șeicaru, nu s'a lăsat mistificat de cei care vroiau să prezinte ascensiunea sa în dealul Mitropoliei, ca o nevoe a șefului de guvern de critici independenți și deci obiectivi; căci el știa că critica poate fi judicioasă și fără treizeci de mii de lei pe lună și fără să fie acoperită de unanimitatea parlamentară. Deopotrivă știa el, că dacă gazetarul are de urmărit o ședință a Camerii, poate să o facă cel mai comod din lume, în tribuna rezervată presei. El a lămurit deci intrarea sa în Parlament, furnizând sin-

gura rațiune valabilă: „fantezia domnului Maniu" (14).

Difamatori îndrăsneți, răstălmăcind această succintă dar perfectă explicație, au încercat să-i dea un sens difamant, prezentând-o drept un calcul chibzuit al național-țărăniștilor, care consista în a plăti odată pentru totdeauna, pe un preț rezonabil, un concurs trecut și benevol. Amintirile sale de familie, dezinteresarea sa curentă, proteja pe deputatul-gazetar, contra perfidiei acestei calomnii.

Intrat în Parlament, d. Pamfil Seicaru vrea să păstreze acea discreție, caracteristică personagiilor de primul plan.

---

14) Pamfil Șeicaru, discurs la Mesaj, 17 Ianuarie 1929:

„Apariția mea în acest Parlament este cel puțin ciudată; eu nu reprezint nimic; reprezint cel mult fantezia domnului prim-ministru" *(Curentul* 19 Ianuarie 1929).

Totuşi o chestiune de un interes vital, pentru ţara românească, despre care trei miniştri, neîndrăsnind să o denunţe opinii publice, îi vorbise lui în taină (15) îl obligă să ia imediat cuvântul, chiar la discuţia la Mesaj.

Instalat la tribună, în faţa tradiţionalului pahar cu apă, gazetarul-deputat vrând să-şi dea seamă de înfăţişarea Camerii şi din pricina vederii sale încrucişate, îşi îndreaptă privirea către tavan. Deputaţii, uitând privilegiul optic al oratorului, interpretează gestul celebrului polemist, ca un dispreţ al omului care îi „priveşte de sus”. Fiecare, ţintuit pe lo-

---

15) Pamfil Şeicaru, discurs la Mesaj, 17 Ianuarie 1929:

„Este exact ceeace afirm eu şi am mărturia a trei miniştri: a domnului Duca, a domnului Goga şi a domnului Vaida. (*Curentul* 19 Ianuarie 1929).

cul lui, aşteaptă o mustrare apropriată, deşi inexplicabilă.

D. Pamfil Şeicaru, prinde teama greşit justificată a aleşilor Naţiunii; pentru a stabili o atmosferă de frăţească camaraderie, începe el discursul său, cu o glumă de un înalt umor:

„Am ţinut să vorbesc la Mesaj, spune celebrul gazetar, simulând seriozitatea, fiindcă se împlinesc zece ani dela Unire“ (16).

Camera întreagă este sguduită de un râs sănătos. Atmosfera de ghiaţă de un minut mai înainte s'a risipit de îndată.

Mânuind cu dibăcie efectul contrastelor, după butada sa reuşită, celebrul polemist aplică Adunării o formidabilă lecţie de obiectivitate:

---

16) Pamfil Şeicaru, discurs la Mesaj. (*Curentul* 19 Ianuarie 1929).

„Eu, declară solemn oratorul, arătând cu indexul persoana sa, nu reprezint nimic" (17).

Deputaţii uluiţi de aceste accente patetice de bun simţ, unii în picioare, alţii călare pe bănci, aplaudă furios şi aclamă frenetic oratorul; din tribunele rezervate publicului, pornesc urale neconstituţionale dar entuziaste.

Singur un fost ministru pare nedumerit de această sinceritate tardivă. Graţie privirii sale de pandur şaşiu, oratorul remarcă această postură unică. Pentru a ralia entuziasmului general şi pe acest singuratic, jerfeşte el succesul său adăogând:

„Nu reprezint nimic ca aport electoral", lăsând să se înţeleagă printr'o a-

---

17) Pamfil Şeicaru, discurs la Mesaj. (*Curentul* 19 Ianuarie 1929).

bilă reticenţă, că în alte domenii are valoare. Fostul ministru asigurat, dă din cap satisfăcut.

Cu grije şi cu meşteşuguri savante, abilul deputat-gazetar prepară adunarea, deja captivată, ca să poată prinde miezul discursului său.

Inlănţuirea ideilor sale meritoase, talentatul orator o asigură cu un acord poetic şi savant, permiţând şi repetări folositoare: care vasăzică.

Pentru a nu obosi prematur Camera, celebrul gazetar înlocueşte dialectica pedantă, cu puterea basmelor. El narează cu un neîntrecut farmec povestea „celor trei drumeţi poposiţi la porţile de aur“ (18), auzită pe vremuri, dela simpaticul veteran. Aleşii Naţiunii, seduşi

18) Pamfil Şeicaru, discurs la Mesaj. *(Curentul* 19 Ianuarie 1929).

de acest gen oratoric nou, ascultă cu o nespusă plăcere.

In sfârşit de îndată ce oratorul simte pregătită adunarea, adresându-se ministrului de interne, într'o pornire magnifică, atacă el esenţialul intervenţiei sale:

„Domnule Vaida, spune el, uită-te, te rog, pe fereastră, dela d-ta, dela ministerul de interne. Ai să vezi la grajdurile Statului Major, ce s'a atârnat pe frânghie, ce se înşiră pe ele: ismene".

Camera naţional-ţărănistă, încă fără experienţă la începutul legislaturii, în marile probleme naţionale, îşi ţine răsuflarea pentru a nu pierde nici un cuvânt din discuţia, care fatal trebuia să urmeze această curagioasă destăinuire.

Fostul ministru, d. Duca, nu poate contesta trista realitate denunţată de o-

rator; abilul politician încearcă numai să degajeze răspunderea sa personală.

„Când am fost eu, declară dânsul, cu gravitatea potrivită situației, am obținut ca Statul Major, să curețe acel loc“.

„Au rămas acolo ismenele“ ripostă însă cu disperare ministrul de interne, D. Vaida, căruia oratorul i se adresase în interpelarea sa.

Minunat debater, leader-ul naționalist-țărănist, expunând punctul de vedere al guvernului, nu uită să micșoreze un merit evident al predecesorului său (19).

---

19) Sfătuim, în chip stăruitor, pe cititorii noștri, să revadă după notele stenografice, discursul lui Pamfil Șeicaru la Mesaj (17 Ianuarie 1929). Incidentul împrejurul linjeriei întinse pe frânghia din curtea Statului-Major, la care — cu tot ridicolul — fostul ministru Duca și actualul ministru Vaida nu au ezitat a lua parte, este redat de noi textual.

Fiecare deputat însă bine cuvântează, în taină, „fantezia D-lui Maniu“ care a îngăduit curagiosului gazetar să instituiască, la tribuna Camerii, această controversă capitală, pentru destinul României.

„Dacă ai o vacă care suferă de diarie, îţi murdăreşte cireada întreagă“ (20) a sfârşit d. Pamfil Şeicaru, în aplauzele deliroase ale Adunării, prima şi esenţiala sa intervenţie, care îl clasă de îndată ca orator cald şi viguros şi ca un bărbat politic desăvârşit.

Formidabilul succes, cules de gazetarul-deputat, se afirmă dela această dată în tot complexul lui. Intr'adevăr, iată pe celebrul polemist şi atacat.

Câteva zile abea, după ce elocinţa lui

20) Pamfil Şeicaru, discurs la Mesaj. *(Curentul* 19 Ianuarie 1929).

doctă, se adăpostise modest şi după note stenografice, pe două pagini ale ziarului său (21), un ziar de creaţie recentă punea, în spinarea d-lui Pamfil Şeicaru, o seamă de păcate, ce este drept bine precizate.

„Pe falsul cavaler, scria în „Ordinea“, directorul ei, îl urmăresc eu, nu de azi, nici de eri, ci, de când a început să ne facă breasla de râs.

„De zece ani, pas cu pas, am fost după el. L'am văzut cum a dat lovituri de un pol, de-o sută de lei, de-o mie, de zeci şi sute de mii. L'am privit cum se înalţă şi m'am bucurat, fiind sigur, că, cu cât se va ridica mai sus se va compromite mai mult.

„Şi poate că l'aş mai fi aşteptat, dacă

---

21) *Curentul* 19 Ianuarie 1929.

n'aş fi aflat de-o întâmplare ce-a avut darul să mă scoată din răbdări.

„Această întâmplare este singura pe care nu o voi povesti, fiindcă e vorba de soţia unui fost confrate, pe care a jicnit-o în ceeace avea mai scump, ştiind că bărbatul ei a murit şi n'are cine să-i mai ceară socoteală...

„Am atacat cu toată seninătatea, fiind sigur că fac o faptă bună.

„Am arătat cum d. general Văleanu şi d. Otescu l'au dat afară din ministere pe acest Popescu zis Şeicaru şi cum, n'a cerut socoteală — pe nici o cale — nici celui dintâi, nici celui de-al doilea. Am povestit cum acelaş Popescu s'a văzut izgonit din prezidenţia Sindicatului ziariştilor.

„Am publicat şi două documente din care s'a văzut, că, falsul cavaler al or-

dinului „Mihai Viteazul" este tovarăş cu doi clienţi ai Văcăreştilor" (22).

Tovărăşia „cu doi clienţi ai Văcăreştilor" Alexandrescu şi Mircea Zăgănescu, implicaţi în panamaua petroliferă din Dâmboviţa, lămurise în alt număr *Ordinea*, raportase onestului director al *Curentul*-ui însemnate terenuri petrolifere.

---

22) *Ordinea* 29 Ianuarie 1929.

Patru zile mai înainte acelaş ziar publică o scrisoare, din care reproducem acest pasagiu:

„Noi studenţii, l-am urmărit multă vreme cu prietenie pe domnul Şeicaru, lăsându-ne prinşi de vorbele frumoase pe care le risipea din belşug în ziare. Mai târziu l-am urmărit cu curiozitate, din schimbare în schimbare, iar în cele din urmă cu desgust. Aci se impune un mic istoric al activităţii acestui domn:

„1) Debutează în publicistică, scoţând revista „Hiena" în care imită genul lui Leon Daudet, din păcate fără resursele acestuia, însă

D. Pamfil Şeicaru avea şi unde şi cum să refuteze inpoliteţele ziarului *Ordinea*. Inţelepciunea sa îl sfătui însă să se abţie.

Totuşi cum atacul injust a cărei victimă era virtutea sa, se răsfrângea în calitatea lui de ales al Naţiunei, asupra întregului Parlament, dădu el fuga la tribuna Camerii, rugând pe colegii săi, să-i facă dreptate de acuzaţiile din

---

cu mult *succes personal*, cu care se soldau toate articolele de insultă şi intimidare, întemeiate sau nu, ale acelei publicaţii.

„2) Simţind nevoia unui paravan onorabil, se înscrie cu petiţie în regulă în partidul d-lui prof. Iorga, pe care începe să-l înconjure cu platitudini şi tămâieri.

„3) Aranjează cu răposatul Enacovici, apariţia ziarului *Cuvântul* începând prin a face doctrina monarhismului integral, iar pe urmă a fascismului, în contra parlamentarismului, pe care îl acoperă cu cele mai elegante epitete din bogatul său vocabular. Pleacă la Roma unde din-

Ordinea. In acest scop, ceru el neîntârziat o anchetă, care să cerceteze temeiul lor.

Insă din grija onorabilă, de a nu obosi pe anchetatori, gazetarul-deputat nu supuse, din toate acuzaţiile ziarului de seară, spre cercetare, decât cea cu privire la posesiunea de terenuri petrolifere. Anume cerea el să se ancheteze dacă forma în care a obţinut acele bogate terenuri petrolifere era legală.

---

tr'un interview cu Musolini, publicat şi in *Cuvântul* şi în broşură separată, caută să-şi creieze o trambulină.

„4) Văzând că Musolinismul nu prinde, se înfige în chestia dureroasă a prinţului Carol, pe care o exploatează, făcând pe carlistul *eroic*, atâta vreme cât poate sperà într'un folos. Imediat ce chestia nu mai *dă*, o abandonează.

„5) Devenind prin gazeta *Ora* om de casă al lui Const. Argetoianu, îi apără politica şi concepţiile, apoi şi în ziarul *Cuvântul*, a reuşit să

Cum era de aşteptat, trei zile mai apoi, ministrul de Comerţ, afirmă, după o minuţioasă cercetare, că forma în care deputatul Pamfil Şeicaru a obţinut terenurile petrolifere era legală şi perfect valabilă.

Onoarea deputatului-gazetar era salvată.

Cu ocazia intervenţiei sale, în această chestiune, rolul preponderant cucerit de celebrul gazetar, în viaţa politică a Ro-

---

profite de numeroase avantagii din partea fostului ministru; când partida îi pare a deveni slabă începe să atace pe cel lăudat altădată, în chipul cel mai trivial.

„6) In urma promisiunei unui mandat de deputat, îşi întoarce faţa spre naţional-ţărănişti, ridicându-le în slavă „democraţia", „constituţionalismul" *şi horibile dictu* „parlamentarismul" ! De astădată, d-nii Madgearu şi Maniu au parte de tămâieri, iar trivialităţile sunt pentru liberali.

„De aceea, încă odată: să nu se mire d. Şei-

mâniei apare în adevăratele lui dimensiuni. Intr'adevăr D. Pamfil Şeicaru, dispusese de soarta guvernului naţional-ţărănesc. Voinţa sa, sau numai bunul său plac ar fi putut obliga guvernul să părăsească cârma Statului. Dacă vehementul polemist, în loc să ceară să se cerceteze numai legalitatea formei în care a obţinut terenurile petrolifere, ar

caru Pamfil, că acum când îl cunoaştem, când ştim că totul e minciună şi ipocrizie în d-sa, până şi numele cu care iscăleşte, să nu se mire de animozitatea tineretului împotriva d-sale.

„Noi, studenţii, suntem entuziaşti şi înconjurăm cu dragoste pe acei cari ne par luptători dezinteresaţi ai cauzelor frumoase. Pe acei însă, cari — la adăpostul acestor cauze, — deschid *taraba,* îi urmărim şi îi vom demascà.

„De azi înainte, noi suntem fixaţi asupra valoarei morale a acestui „Catone" de răspântii, care a inaugurat în publicistica română un tip nou: *Şantagistul moralist !*".

fi cerut — ceeace era perfect în dreptul lui — să se cerceteze de unde a luat el 5.000.000 lei, ca să plătească aceste terenuri cinstit cumpărate, nici ministrul de Comerţ, nici chiar cel al Justiţiei, nici guvernul, nimeni nu ar fi putut să dea o deslegare acestei întrebări; salariul său redus dela *Cuvântul* sau gestiunea deficitară a *Curentul*-ui, încurcând şi mai mult chestiunea.

Secretul adânc al acestui mister îl are numai D. Pamfil Şeicaru. Obligând guvernul Maniu să pătrundă această enigmă, acesta ar fi fost pus într'o postură critică, care nu ar fi luat sfârşit decât cu demisia cabinetului. Celebrul gazetar-deputat nu a vroit însă, să facă dificultăţi guvernului naţional-ţărănist, căci îi promisese public creditul său atâta timp cât va fi preocupat numai de interesul

țării și va rămâne alături de opinia publică (23).

Personalitatea d-lui Pamfil Șeicaru, depășind cadrul — destul de larg — al ziaristicei, se desprinde pe ecranul național în adevărata ei expresie: gigantică.

Apropriatul guvern național pare deja să caute în deputatul-gazetar, șeful iscusit, plin de tact și pregătire. De asemenea, în cazul fortuit al unei vacanțe în regență, persoana celebrului ziarist este

---

23) Ședința Camerii din 17 Ianuarie 1929:

D. *Al. Vaida-Voevod*, ministru de interne: Ai devenit guvernamental, d-le Șeicaru.

D. *Pamfil Șeicaru:* Guvernamental de trei luni, fiindcă sunteți aproape de opinia publică! Pe urmă vă veți depărtà fatal de ea, și atunci eu nu voi mai fi guvernamental! Voi rămâne alături de opinia publică. *(Curentul*, 19 Ianuarie 1929).

singura indicată a obţine unanimitatea factorilor competinţi. In această ipoteză, este de crezut, că la majoratul Regelui, d. Pamfil Şeicaru se va retrage din viaţa politică, rămânând primul cetăţean român şi sfetnic ascultat al Tronului.

In retragerea sa voluntară, înconjurat de respect şi veneraţie, va aştepta el cu seninătate, sfârşitul unei vieţi, nobil întrebuinţate.

Pe soclul statuii, care va perpetua amintirea geniului şi virtuţii sale, urmaşii lui vor săpa, cu litere de aur, doar aceste trei cuvinte:

Virtus post nummos.

Sau pe româneşte:

Intâi gologanii, pe urmă virtutea.

Bucureşti, Iulie 1929.

————

TABLA DE MATERIE